

Onderwerp Realisatie instandhouding openbaar primair (speciaal) onderwijs 2016	
Nummer	2017/444541
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	1.1 Onderwijs en sport
Afdeling	STZ/JOS
Auteur	Out-Schipper, I.
Telefoonnummer	023-5113486
Email	i.out@haarlem.nl
Kernboodschap	Spaarnesant heeft het jaarverslag 2016 ter kennisname ingediend. De gemeenteraad is als extern toezichthouder van het openbaar primair onderwijs bevoegd conform de Wet op Primair Onderwijs om, op grond van het jaarverslag 2016, vast te stellen dat de Stichting voldoende openbaar primair (speciaal) onderwijs in 2016 in Haarlem heeft gerealiseerd.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	- Realisatie instandhouding openbaar primair onderwijs 2015 (2016/496130), zoals tijdens de gemeenteraadsvergadering van 5 december 2016 is vastgesteld. - Instandhouding openbaar primair onderwijs 2017 (2017/220508), zoals tijdens de gemeenteraadsvergadering van 20 juli 2017 is vastgesteld.
Besluit College d.d. 31 oktober 2017	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,
Besluit Raad d.d. (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit: 1. Vast te stellen dat, op grond van het jaarverslag 2016 van Stichting Spaarnesant, deze Stichting voldoende openbaar primair (speciaal) onderwijs in 2016 in Haarlem heeft gerealiseerd. de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

Conform de wet op Primair Onderwijs inzake de instandhouding van het openbaar onderwijs, de geldende statuten van Stichting Spaarnesant en het raadsbesluit van 13 maart 2014 (kenmerk 2013/376077) is de gemeenteraad bevoegd vast te stellen dat deze stichting de instandhouding van voldoende openbaar primair (speciaal) onderwijs in Haarlem in 2016 heeft gerealiseerd. Deze vaststelling geschiedt op grond van het jaarverslag 2016 van het schoolbestuur Spaarnesant.

Het jaarverslag 2016 (2017/ 447768) is door het schoolbestuur Spaarnesant ter kennisname ingediend.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

1. Vast te stellen dat, op grond van het jaarverslag 2016 van Stichting Spaarnesant, deze Stichting voldoende openbaar primair (speciaal) onderwijs in 2016 in Haarlem heeft gerealiseerd.

3. Beoogd resultaat

Het in standhouden van voldoende openbaar primair (speciaal) onderwijs in Haarlem.

4. Argumenten

4.1 Openbaar primair onderwijs is in 2016 gerealiseerd.

De instandhouding van het openbaar primair onderwijs past binnen programma 1 'Maatschappelijke participatie' van de programmabegroting. In beleidsveld 1.1. 'Onderwijs en Sport' is de volgende doelstelling verwoord: 'Meer kansen voor de jeugd om een goede schoolloopbaan te hebben, vanaf de voorschoolse periode tot en met het voortgezet onderwijs'. Spaarnesant draagt hieraan bij met het openbaar primair (speciaal) onderwijs.

4.2 Uitvoeren van openbaar primair (speciaal) onderwijs vindt verantwoord plaats.

Spaarnesant verzorgt het openbaar primair (speciaal) onderwijs in Haarlem. Hierdoor kunnen 6.771 leerlingen (teldatum 1 oktober 2016) openbaar primair (speciaal) onderwijs volgen. Over het jaarverslag 2016 is met het schoolbestuur op 13 oktober 2017 gesproken, waarbij de volgende onderwerpen aan de orde zijn geweest:

- Het jaarverslag 2016 in verband met de realisatie van het openbaar primair onderwijs in 2016
- Het meerjarenperspectief in relatie tot de continuïteit van het openbaar primair onderwijs van Spaarnesant
- Ontwikkelingen op rijksniveau en in Haarlem, zoals het International Primair Curriculum en het verwachte tekort aan leerkrachten basisonderwijs
- De kapitalisatiefactor
- De risico's met betrekking tot de personele lasten en huisvesting

Naar aanleiding van deze bespreking is geconstateerd dat Stichting Spaarnesant op verantwoorde wijze haar werkzaamheden verricht.

4.3 Het jaarverslag 2016 geeft een verantwoord financieel overzicht.

Het jaarverslag 2016 inclusief jaarrekening bevat een financiële verantwoording over het kalenderjaar 2016, waarbij een transparant beeld van de grootte, de samenstelling van het vermogen per 31 december 2016 en het resultaat over 2016 gegeven wordt. De in de

2017/444541 Realisatie instandhouding openbaar primair onderwijs 2016

jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. De accountant van Spaarnesant heeft op grond van de getrouwheid en deze rechtmatigheid een goedkeurende controleverklaring afgegeven.

In het jaarverslag worden de werkzaamheden van de Raad van Toezicht en de bestuurder beschreven. Ook wordt stilgestaan bij het strategisch beleid, samenwerking, de onderwijskwaliteit en innovatie. In het bestuurlijk gesprek over dit jaarverslag is stilgestaan bij de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs. De wezenskenmerken van het openbaar onderwijs zijn niet expliciet in het jaarverslag 2016, omdat deze in het kaderstellende Koersplan 2017-2020 van Spaarnesant (2017/220508) zijn opgenomen. Spaarnesant geeft aan haar onderwijs op deze grondslag ingericht te hebben. In het Koersplan wordt ook de missie en de onderwijsvisie en ontwikkelingen hieromtrent beschreven. Naar aanleiding van het Koersplan kwam in het bestuurlijk gesprek naar voren dat de basisscholen de Argonauten en Cruquiuschool zijn gestart met het International Primary Curriculum (IPC) waarin effectief leren centraal staat. Over het Koersplan heeft Spaarnesant op 20 april 2017 een toelichting aan de raadscommissie Samenleving gegeven.

In het jaarverslag 2016 wordt stilgestaan bij de duurzaamheidsmaatregelen, die genomen zijn in het kader van het masterplan onderwijshuisvesting 2015-2019. Zo streeft Spaarnesant naar een besparing van 15% op het energiegebruik. Op zes scholen zijn zonnepanelen geplaatst. Ook zijn in het jaarverslag 2016 de personele kosten in fte's opgenomen. De personele kosten in euro's worden in de bijbehorende oplegnotitie verwoord.

De jaarrekening 2016 wordt afgesloten met een negatief resultaat van € 2.000. In de begroting 2016 was rekening gehouden met een tekort van € 217.000. Hierdoor is er sprake van een voordelig verschil van 215.000. Dit voordelig verschil wordt verklaard door een aantal elkaar compenserende afwijkingen aan zowel de inkomsten als uitgavenkant. Ook is er sprake van een hogere opbrengst uit detachering van personeel in het kader van het Regionaal Transfer Centrum, waarbij personeel vanuit de vervangingspool aan andere schoolbesturen wordt uitgeleend. Het verwachte tekort aan leerkrachten basisonderwijs is geagendeerd op het jaarlijkse onderwijsgesprek tussen raadscommissie en schoolbesturen. Het negatieve resultaat in 2016 is ten laste van de eigen reserve gebracht.

Uit de jaarrekening blijkt dat de solvabiliteit en liquiditeit ruim boven de norm zijn. Bij de rentabiliteit is de norm precies 0%. Ook wordt de kapitalisatiefactor genoemd. De kapitalisatiefactor drukt uit hoe en in welke mate de ontvangen rijksfinanciering voor het onderwijs wordt ingezet. De rijksnorm in 2016 is 35%. Bij een hogere kapitalisatiefactor wordt door de instelling mogelijk te veel geld gereserveerd dat dan niet direct aan het onderwijs wordt besteed. In 2016 is de kapitalisatiefactor bij Spaarnesant 32% en ligt ruim onder de norm. Ten opzichte van 2015 is deze factor ongewijzigd. Er is nu sprake van een geïntegreerd kwaliteits- en financieel toezicht door de Inspectie van het Onderwijs. Dit betekent dat een eventuele overschrijding van de signaleringswaarde voortaan door de Inspectie van het Onderwijs in haar toezicht wordt meegenomen indien er sprake is van onvoldoende onderwijskwaliteit op een school. In dit geval kan de Inspectie voor het Onderwijs het betreffende schoolbestuur op inzet van haar reserves ten behoeve van het primaire onderwijsproces aanspreken.

4.4 Continuïteitsparagraaf geeft een doorkijk op basis van de meerjarenraming 2018-2020

In het jaarverslag is conform de rijksregeling ‘jaarverslagen onderwijs’ de ‘continuïteitsparagraaf’ opgenomen. Deze continuïteitsparagraaf geeft duidelijk inzicht in de ontwikkeling van de exploitatie en balanspositie voor het jaarverslag en minimaal drie opeenvolgende jaren. Uit de meerjarenraming blijkt dat Spaarnesant vanaf 2017 een sluitende begroting heeft, met uitzondering van het jaar 2018 waarin sprake is van een gering tekort. Tevens is in deze paragraaf een gecompriëerde balans opgenomen waaruit blijkt dat het eigen vermogen ultimo 2020 naar verwachting gelijk is aan de huidige € 9,6 miljoen en hiermee wettelijk gezien en op basis van de risicoanalyse ruim voldoende is.

Door de gehanteerde planning en control cyclus, waarvan de risicoanalyse, de kwartaalrapportages en de jaarlijkse opstelling van de meerjarenbegroting onderdeel uitmaken, worden drie belangrijke risico's in de jaarlijkse risicoanalyse voor de periode van 2017-2020 duidelijk.

Het eerste risico betreft de dalende leerlingenaantallen op verschillende onder Spaarnesant vallende scholen genoemd. Daar waar sprake is van een forse daling is het risico dat de in de begroting 2016-2017 opgenomen ombuigingen op schoolniveau niet of slechts gedeeltelijk gerealiseerd kunnen worden. Spaarnesant verwacht dit risico te minimaliseren door natuurlijk verloop en herschikking tussen scholen. In het bestuurlijke gesprek is stilgestaan bij het particulier onderwijs dat zich in Haarlem vestigt. In relatie tot het openbaar onderwijs in Haarlem vormt het particulier onderwijs geen risico, omdat deze instellingen zich op een zeer klein segment van leerlingen richten.

Een tweede risico heeft betrekking op een aantal renovatie- en uitbreidingsprojecten in 2017 en verder, waarbij sprake kan zijn van financiële tegenvallers. Deze worden opgevangen door verschuiving in het huidige meerjarenonderhoudsplan 2017-2026 van Spaarnesant.

Ten derde kan het personeelsbeleid leiden tot hogere kosten. Jaarlijks worden formatieve knelpunten begroot op € 200.000. Indien er sprake is van hogere kosten, zal een beroep worden gedaan op de algemene reserves en wordt bij de vaststelling van het bestuursinformatieplan besproken of er een structurele verhoging noodzakelijk is.

Uit de meerjarenraming blijkt dat Spaarnesant over voldoende reserves beschikt om in geval zich een risico of een calamiteit voordoet, de gevolgen hiervan incidenteel te kunnen opvangen.

Uit genoemd jaarverslag wordt duidelijk dat Spaarnesant een financieel gezonde organisatie is.

4.5 Inspectie en onderwijsprestaties

De Inspectie van het onderwijs heeft in 2016 de basisarrangementen voor alle scholen van Spaarnesant in Haarlem vastgesteld. Dit is de hoogste kwalificatie van de Inspectie en houdt in dat de Inspectie het onderwijs van voldoende kwaliteit acht.

4.6 Spaarnesant neemt deel aan lokale en regionale samenwerkingsvormen

Spaarnesant neemt deel aan lokale samenwerkingsvormen. Zo is Spaarnesant convenantspartner van de Lokale Educatieve Agenda (L.E.A.) en participeert in L.E.A.-werkgroepen waaronder Voor- en Vroegschoolse Educatie, schoolgebonden schakelklassen, onderwijshuisvesting en-financiën en de regiegroep L.E.A.. Ook werkt zij nauw samen met peuterspeelzalen en kinderopvangorganisaties, de uitvoerders van Voor- en Vroegschoolse educatie en de Jeugdgezondheidszorg. Voorts is zij betrokken bij de Verwijsindex voor Risicjongeren en partner in School-in-de-Wijk. Op regionaal niveau is Spaarnesant lid van

samenwerkingsvormen, waaronder het Samenwerkingsverband passend onderwijs Zuid Kennemerland en werkt samen met die in de aangrenzende regio's. Ook is zij lid van het Regionaal Besturenoverleg Onderwijs (R.B.O.) met de Regionale Educatieve agenda (R.E.A.). Spaarnesant participeert in dit kader onder meer in werkgroepen met betrekking tot de overgang po – vo, de zorg voor de jeugd en de agendacommissie van het R.B.O..

5. Risico's en kanttekeningen

Geen.

6. Uitvoering

Stichting Spaarnesant verzorgt het openbaar primair (speciaal) onderwijs in Haarlem.

7. Bijlagen

- Bijlage a: Jaarverslag 2016 Stichting Spaarnesant
- Bijlage b: Oplegnotitie Jaarverslag 2016 Spaarnesant
- Bijlage c: Jaarverslag 2016 in beeld Stichting Spaarnesant